

P R I N T

En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

te Amsterdam..... f7.—
en Buitensteden franco..... 8.—

Advertentien.

ZEVEN REGELS of minder.....	/1.75
Elken regel meer.....	25
REGEL voor elke advertentie en herhaling....	= 35

voor-Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

De resultaten, door proefnemingen over zulke schepen buiten 's lands verkregen, zijn zoo belangrijk, dat ik mij niet kan wederhouden van een paar derzelve gewag te maken. De vraag is, of het wel veel zal baten, de aandacht in te roepen van hen, die zich aan de scheepvaart op kanalen en vaarten hebben gewijd. Ik doe dit echter, of het misschien aanleiding mogte geven, om de praktijk hier te wijzen naar de uitkomsten van elders gedane proeven. Mijn oogmerk is dus wenken te geven, omtrent den besten vorm van schuiten, op kanalen varende, hetzij voor rekening van particuliere ondernemingen, of van stedelijke of lands besturen, daar men in den vorm der schepen groote veranderingen behoeft, vooral in die, welke niet door den wind worden gedreven. en noodwendig eene grootere snelheid mochten verkrijgen, om tegen diligences en stoombooten, ja zelfs tegen stoomwagens op ijzerbanen de concurrentie te kunnen volhouden.

De wetten, welke den tegenstand en impulsie der vloeistoffen in het algemeen regelen, zijn nog duister; hare beoefenaren zullen dit toestemmen, wanneer zij bedenken, hoe vele stellingen reeds faalden, wanneer zij in practijk werden gebracht. De kennis der wetten is heden nog in hare kindsheid, en men zal nog lang te zoeken hebben, alvorens men voor de kanaalschepen eenen vorm zal hebben gevonden, welke den canot der Indianen en Esquimaux, of het Chinesche jonk zal overtreffen.

Het voorwerp, waarvan wij in dezen meer opzettelijk zullen handelen, is een vaartuig tot het transport van reizigers en goederen geschikt.

Het brengen van een vaartuig op het water, is hetzelfde als het zetten van eenen wagen op den weg, of van eene slede op de sneeuw. Het verschil in de verplaatsing dezer voorwerpen, langs het water, den weg of de sneeuw, ligt in de eigenschap der massa van het voorwerp, waarop het gebouwde zich bewegen moet. Deze bepaalt, of dient te bepalen, den vorm van het schip, de grootte en breedte van het wiel, of de afmeting der slede-ijzers; opdat zij op de meest gemakkelijke wijze kunnen bewogen worden, en hunne baan of spoor, zooveel mogelijk, *over* de oppervlakte van het water, den grond of den sneeuw zoeken. Ten aanzien der schepen bestaat voorts een aanmerkelijk onderscheid tusschen kanaalschepen en zeeschepen, bij welke de wind op de zeilen, den masten het tuig drukt, en die daarom, en om andere bekende redenen, eenen grooteren diepgang moeten hebben.

Algemeene regelen zijn hier niet aan te wijzen. Er zijn gevallen, waarin het even ondoelmatig zijn zou, eenen scherpen vorm aan een schip te geven, als wanneer men het wagenwiel een beslag geven wilde, als den rug van een mes. — Een breed wiel maakt zijn spoor, meer *op* dan *door* den grond, en gaat dus minder diep. Ook het schip zal minder of meerder *op* of *door* het water, naar mate van zijne snelheid en van de gedaante zijner *voor-* en *achtersteven*, gaan, zoodat beide de voortuigen, wagen en schuit, tot het vlak, waarop men beweegt, in dezelfde verhouding staan, als derzelver vorm tot de aanrakingspunten en de snelheid der impulsie (2).

In den tijd, toen men als eenen algemeenen regel aannam, dat de verhouding van den tegenstand, welken een schip van het water ontmoette, gelijk stond aan de dubbele rede der snelheid, stelde men dat als punt van geskil tusschen kanaal- en ijzerbaan-transporten, en ging tot nauwkeurigere onderzoekingen over; maar zij hebben weinig gebaat. De geleerden hebben den tegenstand van het water tegen een schip niet kunnen wegcijferen.

(1) Het bovenstaande artikel zijn wij verschuldigd aan de verdienstelijke pen en de vereerde belangstelling van den heer H. M. E. Cohen van Baaren. Wetende, dat in een of meer gewesten van ons Vaderland over den meest doelmatigen vorm van schepen en vaartuigen, voor kanalen of rivieren geschikt, wordt nagedacht en van denkbeelden gewisseld, hebben wij, in het algemeen belang, Z. Ed. verzocht, ons te vergunnen dit verslag, nopens deswege elders genomen proeven, in den *Avondbode* op te nemen. Op verlangen van den geachten Schrijver merken wij aan, dat, behoudens eenige wijzigingen, het artikel alreeds van 1837 dagteekent.

DE REDACTIE.

(2) Het schip zal zinken tot het punt van zwaarte of graviteit; hetzelve moet, zoo veel mogelijk, aan de oppervlakte van het water gehouden worden. De wagen zal nit den grond rijzen, meer over de oppervlakte glijden, lichter worden, naar mate van den omvang der wielen en de snedheid.

ren. Als zij aan hetzelfde eene snelheid gaven, als die van eenen wagen op den ijzeren scheen, dan verhiel het schip zich boven de oppervlakte van het water. Zij mogen regelen hebben daargesteld voor de beweging *op de aarde*, *op de sneeuw*, *op het water*, en daaruit opgemaakt hebben, dat wanneer hun deel niet is, om *door de aarde*, *door de sneeuw* en *door het water* te bewegen, zij dan in het eene geval die regelen minder of meer erlangen; bij het schip *op het water*, door snelheid verkrijgen zij, als ware het, dat hetzelfde niet inzinkt, maar, om zoo te spreken, over de oppervlakte heenglijdt. — Deze facta zijn ligt te begrijpen voor ieder, die met oplettendheid heeft kunnen waarnemen, hoe een kanonskogel over eene vlakke heenvlucht, of zelfs, hoe platte steentjes, in eene minder of meer horizontale rigting, op het water geworpen, telkens weder opspringen of opgeligt worden, zoolang de impulsie niet heeft nitgewerkt.

de Impassie niet met het inleefwerk.

Die regelen waren op de scheepvaart nog niet toegepast, toen de heer Honston, van Johnston Castle, met een ligt en sterk gebouwd vaarttuig, op een kanaal dien aangaande de gelukkigste proeven nam. Het is daarom onbegrijpelijk, dat desniettegenstaande al degenen, welke de aangehaalde grondregelen erkennen en toestemmen, de invoering van snelbooten, als die van den heer Honston, voor onuitvoerbaar houden. Men zou intusschen mogen vragen, of het er iets toe doet, of het water tegen het voorwerp, dan of het voorwerp tegen het water wordt gestuwd?

In ons eerstvolgend nummer zullen wij omtrent den aard en uitslag dezer proeven de bijzonderheden mededeelen, welke ons bekend zijn.

N E E R L A N D.

AMSTERDAM 25 Oct. Men schrijft uit Stuttgart dd. 21 Oct. Z. M. de Koning heeft heden den graaf van de Duyn van Maastricht, door Z. M. den Koning der Nederlanden belast, om, namens Hoogsteenzelven, voor Z. K. H. den Erfprins van Oranje de hand te vragen van H. K. II. prinses Sophia Frederika Mathilda van Wurtemberg, eene audientie verleend, waarin hij van Z. M. den Koning van Wurtemberg, in eenen brief, het toestemmend antwoord, aan Z. M. den Koning der Nederlanden gericht, heeft ontvangen.

— Wij zijn de eerste in staat geweest aan onze lezers mede te deelen den gelukkigen uitslag der expeditie van wijlen den generaal Vermeer naar de kust van Guinea. Thans zijn wij in de gelegenheid de namen te vermelden dergenen, die bij deze expeditie zijn overleden, als: W. P. Mayer en N. Leininger, officiers van gezondheid; W. F. Nymaal, adjudant onder-officier; F. Bjork, J. A. Carnebeck, C. W. Dunkelberg, J. C. Blomhert van Brandenburg en F. M. Waltenbergen van Latsenborg, sergeants; M. van Brieven en G. Resenaar, korporals; J. C. Saguus, tamboer, R. G. Heuvel, hoornblazer; J. Kallbergen, kanonnier; H. Schippers, idem, en de soldaten J. H. Barendsen, A. H. Brounsa, H. Blume, J. D. Dodelin de Win, J. van Engen, J. La Bonté, A. Schipper, H. E. M. G. C. Schroeder, D. G. Bouma, G. Veldhuis, H. J. Berkenfeld, C. Wildeman, F. Nullen en J. H. C. La Campagne.

— Men verneemt, dat de chirurgijn-majoor, van den eersten rang, Schillet, die de reis naar de kust van Guinea, met de zending van wijlen den generaal-majoor Verveer heeft medege maakt, en in volkomen welstand in het vaderland teruggekeerd is, medegebragt heeft het hoofd van den voormaligen aanvoerder van den opstand der Fantasche bevolking, Bonsoc, hetwelk hij, ter conservering, op liquor gezet had.

— In den eersten tijd verwacht men niet, dat de Hooge Raad vele werkzaamheden zal hebben. Nogtans verzekert men, dat er weldra eenige zaken aan denzelve zullen worden onderworpen, voortvloeiende uit art. 9 der wet op de samenstelling der rechterlijke magt, enz., houdende, dat de Hooge Raad, bij wege van hooger beroep, oordeelt in burgerlijke zaken: 1°. over de aan hooger beroep onderworpen vonnissen, door de provinciale gerechtshoven in eersten aanleg gewezen; 2°. over de vonnissen, gewezen bij de Hoven van Justitie in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddelen, overeenkomstig de bepalingen, deswege door den Koning te maken. Naar men wil, meent er reeds onderscheidene zaken, tot de tweede der gemelde categorieën behorende, bij den Hoogen Raad zijn aangebragt, of wel, ten gevolge van de ontbinding van het Hoog-Geregtshof, van de rollen van hetzelfde, bij den Hoogen Raad overgeschreven zijn.

— Te Leeuwarden is den 19 Oct. in den ouderdom van 45 jaren, overleden, de wel-edele gestr. heer Gerlacus Buma, majoor bij het regiment huzaren n°. 6.

's GRAVENHAGE 25 Oct. Men verneemt, dat op heden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal worden aangeboden, een ontwerp van wet, waarbij vastgesteld wordt, dat de tarieven voor de griffiers, advocaten, procureurs en deurwaarders bij den Hoogen Raad, de provinciale hoven, arrondissements- en kantongeregten, zullen worden vastgesteld, bij reglementen van het Openbaar Bestuur, waarna r' zich deze ambtenaren zullen moeten gedragen.

— Wij ontvangen *PER KOERIER* het volgende:
De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft zich in hare zitting van heden verenigd, met het adres in antwoord op de troonrede, Den middag ten twaalf ure, is het adres door eene commissie uit den boezem der beide Kamers aan Z. M. aangeboden. Hetzelve is van den navolgenden inhoud:

« S I R E !

Zien wij met vernieuwde droefheid steeds terug op de smartelijke oorzaak, welke ons Uwer Majesteits tegenwoordigheid, ter opening van onze voorgaande vergadering, deed misssen, aangenaam was het ons Hoogstdezelveu bij den aanvang dezer zitting in ons midden te aanschouwen, voor de eerste maal vergezeld van den Erfprins van Oranje, een' telg uit dat Huis, waaraan het heil van Nederland zoo naauw is verbonden, en hetwelk wij in eene zelfde liefde met die voor het Vaderland omvatten.

Thans, daar wij aan Uwe Majesteit, na de van Hoogstdenzelfen ontvangen mededeelingen, onze eerbiedige hulde plegtig komen aanbieden, gevoelen wij dit te levendiger. Eenparig toch sloten wij ons om den troon, toen, tegen het einde onzer vorige vergadering, Uwe Majesteit ons kennis gaf van de te Londen van zijpentege ingeleverde verklaring aan de Hoven van Oostmest, Frankrijk, Groot-Brittanie, Pruisen en Rusland. Wij moesten ons overtuigd houden, dat daardoor eene speedige schikking onzer staatkundige aangelegenheden tot stand zoude worden gebragt. Billijk toch mochten wij verwachten, dat die verklaring, gegrond op de door de Hoogheden zelve onherroepelijk genoem te bepalingen, tot zoodanig einde leiden zoude, en dat eenmaal regt zoude wadvaren, en aan Uwe Majesteit en Hoogstdenzelfs pogingen tot bevordering der belangen van het Vaderland, en aan het zijnen Koning en zijne verplichtingen getrouwe volk. Diep smart het ons, dat op die stelling en onvoorwaardelijk gedane verklaring nog het antwoord wordt te gemoet gezien. Uwe Majesteit blijft steeds de hoop voden, dat dezelve eene uitkomst zal te weeg brengen, bestaanbaar met de eer en de ware belangen van het volk van Nederland. Mocht evenwel, ten gevolge eener onbegrijpelijke staatkunde, die hoop niet speedig verwezenlijkt worden, dan zal Uwe Majesteit ons bereid vinden, om Hoogstdenzelfs pogingen te ondersteunen, ten einde tot zoodanige uitkomst te geraken.

Wij beëdigen Uwer Majesteit onzen dank voor de gegeven mededeeling, dat Hoogstdezelfs vriendschappelijke betrekkingen met de veeuinde Mogendheden, sedert onze laatste zitting, geene verandering hebben ondervonden.

Het verheugt ons, dat de in het vorig jaar met Groot-Brittanië en Pruisen gesloten tractaten aan het beoogde doel beantwoorden, terwijl wij hopen dat de nieuwe onderhandelingsplan, met dezelfde oogmerken gepreng, ons handelverkeer met Deutschland mer en meer zullen verlevendigen.

Vestigen wij met Uwe Majesteit onze aandacht op den inwendigen toestand des Rijks, zoo erkennen wij dankbaar, de behoeding, bij dreigende gevaren, voor aanmerkelijke schaden aan onze rivierwerken, den minder ongunstigen staat van den landbouw in het algemeen, dan de strenge winter en het nadeelig jaargetijde deden vreezen, de ruïne opbrengst der visscherijen, de levendigheid in het fabriekwezen, en den bloei van handel en scheenvaart, die zoo belangrijke bronnen onzer nationale welvaart.

Op hoogen prijs stellen wij de aanhoudende zorgen van Uwe Majesteit, ter uitbreiding van het onderwijs, en ter bevordering van de kunsten en wetenschappen.

Met de meeste belangstelling zien wij de goede gevolgen te gemoet van de door Uwe Majesteit beraamde maatregelen, welke moeten strekken, om de wijze van verpleging en geneeskundige behandeling der krankzinnigen te verbeteren, en verheffen ons in de onafgebroken zorg van Uwe Majesteit voor de meer doelmatige nrigting in het beheer der gevangenisren. Bij den regelmatig gang van het binnenlandsch bestuur, moet alles zamen werken, tot bevestiging en uitbreiding van den algemeenen welstand.

Wij verblijden ons over den voldoende staat onzer Overzeesche bezittingen.

DE DOOD VAN CALMAR EN ORLA.

(Gezang van OSSIAN.)

Schatten, ja meer dan schatten zijn de dagen der jeugd waard! De grijsheid laat hare blikken, door den nevel des tijds, over hare herinnering weiden. Bij het einde des levens, herroept zij de uren, welke de morgenzon bescheen. Zij drijft hare lans met eene verzwaakte hand. «Met eene sterkere hand drijde ik dezelve in het gezigt mijner vaderen,» roept zij uit. Het geslacht der helden is verdwenen! maar hun naam leeft op de harpe; hunne zielen zweven op de vleugelen des winds! Zij hooren hunnen lofsang zelfs bij het loeijen des danders, en zij verheugen zich in hunne wolfskaleizen! Ook CALMAR verheugt zich; de grijze steen toont de enge plaats, waar zijne asch rust, aan. Uit de hoogte der orkanen beschouwt hij de aarde. Hij wentelt zijne schaduw in de stofwolk der rukwinden, en zweeft over de bergen op den zeewind.

Morren (1) was het vaderland van dezen held, welke de roem en de kracht van FINGAL'S (2) leger in den oorlog was. Zijne voetstappen lieten, op het slagveld, bloedsporen achter. Voor zijne verwonde lansen waren de kinderen van *Lochin* (3) gevugt. Maar zacht was het oog van CALMAR; schoon waren de lokken van zijn goudgeel haar, hetwelk als eene star in den nacht tintelde. Geene maagd deed hem zuchten; hij wijdde zich aan de vriendschap, aan ORLA, wiens haren zwart waren; aan ORLA, verwoester der helden! Hunne degens waren gelijk in den strijd: ORLA was van eene hoogmoedige inborst, welke zich slechts voor CALMAR verzachtte. Beiden woonden in het hol van *Oithona*.

De Koning SWARAN vertrok van *Lochlin* over de blaauwe golven. *Erin's* (4)

- (1) Hooge berg in *Aberdeenshire*.
- (2) Opperhoofd van de clan van *Morven*.
- (3) De clan van *Lochlin* was vijandig aan de clan van *Morven*.
- (4) De zonen van *Erin* waren de *Ierland*ers. *Erin* t.e. is de oude naam van *Ierland*.

zonen vielen onder 'zijne magt. FINGAL riep zijne helden ten strijd: hunne schepen bedekken den *Oceaan*. Zijne troepen beklimmen de groene heuvelen. Zij komen *Erin* ter hulpe.

De nacht bedekt de wolken. De duisternis bedekte de wapenen; maar het licht der in brand gestoken eiken flikkert door de vallei. *Lochlin's* kinderen waren in slaap gedompeld; zij droomden van bloed en lijken. In hunne gedachten verheffen zij hunne lansen en *FINGAL* vliedt... Anders was het leger van *Morven*. *ORLA* waakte. *CALMAR* stond aan zijne zijde. Zij hielden hunne lansen in de hand. *FINGAL* riep zijne opperhoofden: zij verzamelen zich om hem. De Koning stond in het midden; grijs waren zijne haren; maar zijn arm was nog vreesverwekkend. De jaren hadden zijne krachten niet ondermijnd. « Kinderen van *Morven*, » sprak de held, « morgen vallen wij den vijand aan; maar waar is *CUTHULLIN*, het schild van *Erin*? » « Hij rust in *Tara's* paleizen uit; hij is onzer aankomst onbewust. » « Wie zal den held bezoeken en hem tot de wapenen roepen, door het leger van *Lochlin*? De weg gaat door de vijandelijke wapenen, maar talrijk zijn mijne helden: alle zijn leeuwen in den krijg. Spreekt, helden! wie zal hem verwittigen? »

« Zoon van TRENOR! (5) dat het aan mij alleen worde toevertrouwd, » sprak de sombere ORLA. « Wat is de dood voor mij? Het gevaar is gering. *Lochlin's* kinderen rusten. Ik zal *CUTHULLIN*, wiens wagen zo suel is, opzoeken. Indien ik sneuvel, laat dan de Barden mijnen lofzang zingen, en begraaf mij aan de boorden van den *Lubar*. » « En zult gij alleen sneuvelen, » vroeg de blonde CALMAR. « Zult gij uwen vriend verre van u laten, opperhoofd van *Oithona*! Mijn arm is niet zwak in den krijg. Zoudet u zien sneuvelen, zonder mijne lans te gebruiken. Neen, ORLA! wij hebben te zamen de linde gejaagd en te zamen aan den maaltijd gezeten, te zamen het gevaar getart, te zamen *Oithona's* grot bewoond: laten wij dan ook te zamen aan *Lubar's* boorden rusten. » « CALMAR, » sprak het opperhoofd van *Oithona*, « waarom zoude uw goudgeel hoofdhaar in het stof van *Erin* bezoedeld worden? Laat mij alleen sneuvelen. Mijn vader bewoont zijn luchtpaleis; hij zal zich verheugen zijnen zoon te ontvangen:

(5) FINGAL.

naar de blaauwoogige MORA bereidt op *Morven* haren zoon den feestmaal-
tijd. Zij luistert naar de schreden der jagers en meent CALMAR's tred te
herkennen. Ik wil niet, dat men zegge: « CALMAR is onder *Lochlin's* zwaard
gesneuveld; hij is niet den somberen ORLA, het opperhoofd met de zwarte
wenkbrauwen, gestorven. » Waarom zouden de tranen de blaauwe oogen van
MORA verdonkeren? Waarom zoudt gij haar dwingen om ORLA, die CALMAR
ter dood voerde, te vervloeken? Leef dus, CALMAR! leef om op mijne
asch een' steen, die het mors weldra bedekken zal, te leggen: leef, om
mij op *Lochlin's* bloed te wreken. Voeg uwe stem bij die der Barden om
mijne nitvaart te bezingen. CALMAR's stem zal den doodzang in ORLA's
ooren zoet maken. Mijne schijn zal, bij het vermelden van haren lof, zich
verheuen. »

« ORLA, » sprak MORA's zoon, « zoude ik mijne stem onder uwen dood-
zang kunnen mengen? Zoude ik uwen roem den winden kunnen overlaten?
Neen, mijn hart zoude breken; zwak en gebroken zijn de klagen van
het verdriet. ORLA! wij zullen te zamen den doodzang hooren. Eene
lijkbus zal onze asch bewaren; de Barden zullen den naam van CALMAR
en ORLA vermengen. » — Zij verlaten de opperhoofden. Zij rigten naar *Lochin's*
kamp hunne schreden. De uitgaande vlam der eiken werpt eene sombere
tint door de duisternissen. De Noorder-star rijkt hunne schreden naar
Tura. SWARAN rust op eene cenzame klip. Daar liggen de verspreide
troepen. De slaap rimpelt hunne slapen. De soldaten rusten op hunne
schilden. Hunne lansen schitteren in de verte. De vuren gaan uit en de
vonken verdwijnen in den blaauwen rook. Alles is rustig; de zeewind
alleen loeit over de toppen der rotsen. Reeds is de helft des wegs afge-
legd, toen ORLA MATHON, die op zijn schild sloop, ontwaarde. Het oog
van den krijgsman klikseinde in de diepe duisternis: hij drit zijne lans.
« Waarom front gij u wenkbrauwen, opperhoofd van *Oithona*? » sprak
de blonde CALMAR; « wij zijn in het midden der vijanden. Laten wij ons
niet ophouden! » « De tijd mijner wrake is daar, » hernam ORLA, het
opperhoofd met de zwarte wenkbrauwen. « MATHON van *Lochin* slaapt;
ziet gij zijne lans? Het is het bloed mijns vaders, dat aan hare punt
kleeft. MATHON's bloed zal de mijne doen rooken; maar zoude ik hem
slapend dooden, zoon van MORA? Neen, hij zal zijne wonde voelen, ik
wil mijn roem niet door het bloed eens slapenden vergrooten. Sta op,

gen, welke bloei in zoo naauw verband staat met dien des Vaderlands en dat de nieuwe inrigtingen aldaar aan de verwachting blijven beantwoorden. Eere zij aan het Indische leger, dat onder vele bezwaren met vernieuwden moed en volharding, ook door de vermeerstering van Bonjol, mede werkte om het gezag van Nederland in die gewesten meer en meer te bevestigen. Die verwijderde bezittingen des Rijks deelen mede in de gezondheid, waardoor al, wat zich Nederlandsch noemt, aan Uwe Majesteit en Zijn huis is verknocht. Geenszins betwijfeld wij, of de jonge Prins, Uwer Majesteits derde kleinzoon, zoo daarvan in het oosten gelijk in het westen de streelende blijken ondervindt.

Met genoegen ontvingen wij van Uwe Majesteit de verzekering, dat hij de regelmatige inning der belastingen, de staats-uitgaven door de inkomsten gedekt worden en het openbaar krediet gehandhaafd blijft.

Wij zullen de ontwerpen van wet, betreffende de geldelijke aangelegenheden van den Staat, door Uwe Majesteit aangekondigd, met zorg onderzoeken, zoowel in het belang der schatkist en hare noodzakelijke behoeften, als in dat der schatplichtigen.

De voorstellen tot verbetering van ons muntstelsel zien wij met verlangen te gemoet.

Ook de voordragt van een met de zeden der natie strokend strafwetboek zal onze hoogste belangstelling opwekken. De invoering van hetzelfde is eene dringende behoefte. Daarmede zal weder eene belangrijke schrede gedaan zijn, tot de voltooiing der nieuwe Wetgeving, welke in werking brenging overeenkomstig den wensch der natie, na vele voorbereidingsjaren en gemeenschappelijke werkzaamheden, van haren Koning en vertegenwoordigers, tot een blijvend gedenkteken zal strekken van uwer Majesteits Regering en nog voor latere nageslachten, zoo wij hopen, heilzame vruchten dragen.

Bij den aanvang van deze onze vergadering, gevoelen wij ons met denzelfden ijver beziel, om, op het ingeslagen spoor voortgaande, met uwe Majesteit in gezamen overleg werkzaam te zijn, tot alles, wat aan het heil des Vaderlands bevorderlijk kan wezen, en met vertrouwen verbeiden wij op die vereenigde pogingen den zegen des Allerhoogsten.

Ten twee ure zal de Tweede Kamer eene openbare vergadering houden.

Het onderzoek der begrotingswetten heeft heden in de afdelingen eenen aanvang genomen, en zal morgen worden voortgezet.

In een dagblad dezer stad leest men het volgende: Men verneemt, dat in deze residentie voortaan des nachts de dienst der zoogenaamde klep-perlieden vervangen zal worden door nachtsoldaten, die op eene meer kracht-dadige wijze voor de veiligheid der ingezetenen zullen waken. De reeds plaats gehad hebbende nachtelijke aanvallen, en de vrees, dezelve in den aanstaanden winter op eene verschrikkelijke wijze te zien toenemen, heeft de stedelijke regering op buitengewone maatregelen doen bedacht zijn.

ROTTERDAM 24 Oct. Naar men verneemt, is door de administrateurs van het fonds van wijlen mejufv. Ida Maria de Raath, welks vestiging hier ter stede vroeger in de Courant is vermeld, reeds, binnen het tijds bestek van slechts een half jaar, ongeveer duizend gulden tot het onderhoud of voorziening in de eerste behoeften aan betrekkingen van schipbreukelingen, in verschillende deelen des lands wonende, uitgereikt. Zoo is onlangs, on- verward na de bekendmaking van het droevig ongeval voor Huisdunen, de som van honderd gulden aan den burgemeester der gemeente, ter voor- ziening in de eerste behoeften der overgebleven weduwen en kinderen, over- gemaakt.

ENGELAND.

LONDEN 22 Oct. De Russische gezant heeft Zaterdag 11. een groot diner gegeven aan de voornaamste diplomaten, welke tot de Londense Confe- rentie behooren. Aan hetzelfde hebben, onder anderen, deel genomen, de graaf van Sennit Pilsach, gezant van Oostenrijk in 's Gravenhage, de baron van Bulow, gezant van Pruisen, jonheer Dedel, gevolmachtigd minister van Z. M. den Koning der Nederlanden, en de baron von Werther.

DUITSCHLAND.

BERLIN 21 Oct. Bij de Russische legatie alhier merkt men eene buitengewone werkzaamheid op. De secretaris van legatie van Sardinië, graaf de Costa, is den 18 reeds alhier aangekomen. Men verzekert, dat de af- wezigheid van den Engelschen gezant van langen duur zal zijn. Men ver- wacht den kolonel Thompson, die door het Engelsche kabinet met verschil- lende belangrijke zendingen is belast, alhier, waarna hij wederom naar St. Petersburg zal terugkeeren. Volgens eenen alhier ontvangen brief uit Weenen, voert men aldaar vrees voor eene handelscrisis, die te Triest en in de handelsteden van de Adriatische Zee zou kunnen uitbarsten, ten gevolge van het meer en meer verontrouwd aanzien, dat de Oostersche zaken be- ginnen te krijgen.

Part. Corresp. FRANKFORT 22 Oct. Gisteren avond heeft de baron A. M. von Rothschild, op deszelfs Villa, nabij de Bockenheimer poort, aan III. K. H. prins en prinses Christiaan van Denemarken een schitterend banket gegeven. Heden zal ook de Napeelsche Consul, generaal baron Karel van Rothschild, ter eere van het genoemde doorlichtige paar een dergelijk feest geven. De agent van het huis Rothschild te Madrid, de heer Weiss- weiler, zal alhier slechts korten tijd vertoeven; tegen het midden der maand November aanstaande wordt hij in Madrid terug verwacht.

In Hanover circuleert tegenwoordig een Oratorium, getiteld «de Consti- tutie», hetwelk eenen zeer bijbelvasten verhaardig verraadt. Behalve in hetzelfde voorkomende recitativen, zijn al de koren des volks, der patriotten, staatsdienaren, constitutionele steden, protestanten, het quartet der Mun- sterschen, de Solo's van bekende personen, uit bijbelplaatsen bijeen geraapt. Het stuk eindigt met gezang 947, uit het Hanoversche gezangboek, waarin de mensch wordt vermaand zich voor de eeuwigheid te bekeeren.

Men spreekt alhier van het weder bijleggen der geschillen tusschen den Schach van Perzië en Engeland, hetgeen alle gedachten aan eenen oorlog tusschen Rusland en Engeland doet ophouden.

Algemeen veronderstelt men alhier, dat de schaarsheid van geld in deze stad weldra zal zijn opgeheven. In den laatsten tijd ging er veel geld naar Zwitserland, daar de Zwitsers, uit vrees van eenen oorlog met Frank- rijk, alle hunne uitstaande gelden introkken. Daar nu echter de geheele zaak weder afgedaan is, zoo zal ook natuurlijk weder veel contant geld uit Zwitserland naar herwaarts worden gevoerd.

Z. K. H. prins Wilhelm, broeder des Konings van Pruisen, is over Fulda naar Berlijn terug gekeerd. Sedert gisteren bevindt zich Z. D. H. de keurvorst van Hessen, vergezeld van de gravin van Rechenbach, alhier, om den voortgang van den bouw van het voor de Gravin bestemde paleis in oogenschuwe te nemen. Naauwelijks is Z. M. de Koning van Beieren in Muenchen terug gekeerd, of Z. K. H. de kroonprins verlaat die stad, om eenigen tijd te Hohenschwangau door te brengen, en zal, naar men zegt, later naar Griekenland vertrekken.

De predikant Stephan, die met zijnen aanhang, den 16 dezer, Dresden neemde te verlaten, om zich naar Noord-Amerika te begeven, is den 15 ge- vangen genomen, en wel, naar men verzekert, met criminele oorzaken.

De nieuwste berichten uit Ellingen luiden omtrent den staat der ge- zondheid van den vorst Wrede zeer gunststellende; echter zijn de tijdin- gen uit Beieren in het algemeen weinig opbeurende. De invloed der ultramontaansche partij neemt meer en meer toe.

FRANKRIJK.

PARIS 23 October. Dezer dagen heeft een groot aantal benoemingen van nieuwe prefecten of verplaatsingen van zoodanige ambtenaren naar an- dere departementen plaats gehad. Naar men wil, moeten deze verandering- en in verband staan met de vrees van het Ministerie, om bij eene alge- meene verkiezing van de Kamer der afgevaardigden, de nederlaag te zullen hebben; dit laatste nu tracht men te voorkomen, door grooieren invloed uit- oefenende personen in die hoogte betrekkingen te plaatsen, en alzoo de kan- sen van eene overwinning reeds bij voorraad te vermenigvuldigen.

De verzoekschriften tot hervorming van het bestaande verkiezingsstelsel in Frankrijk blijven bij voortdurend de openbare aandacht vestigen. Met elken dag moet het aantal den onderzochtenaars toenemen, terwijl de dag- bladen, welke het ministerie zijn toegedaan, zich alle moeite geven om het gewigt daarvan, zoo veel mogelijk, te verminderen.

Sedert gisteren bevindt Donizetti zich in deze hoofdstad; hij is, naar men zegt, bezig eene opera voor Duprez te componeren. Hij heeft voor zijn- nen post, als directeur van het conservatorium te Napels, bedankt, en wil zich alleen toewijden aan de dramatische muziek, ofschoon hij reeds 42 opera's heeft geschreven.

SPANJE.

MADRID 15 Oct. Onze gewone Madridsche Corresp. bevat het volgende:

De aankomst van den generaal Narvaez, met deszelfs divisie, heeft alhier de gemoederen enigszins gerust gesteld; binnen weinige dagen echter zal hij met zijne troepen weder van hier vertrekken. Hij werd echter door eene invloedhebbende partij aangezoekt om alhier te verblijven, ten einde het reserve-leger te organiseren, de hoofdstad te beveiligen en het gouverne- ment te doen eerbiedigen. Het onlangs uitgeschreven decreet, inhoudende de requisitie van paarden, heeft algemeen veel ontevredenheid verwekt; want, nog geen jaar geleden, zijn, bij een dergelijk besluit, 600 paarden opgeëischt. Cabrera is uit de omstreken van Saragossa en Neder-Aragon aangekomen; hij heeft al het graan en de beesten, die hij meester kon worden, met zich gevoerd. Balmasda is in Kastilië met 300 paarden binnengerukt, om zijne uitvallen aldaar wederom te beginnen. Andere nieuwstijdingen, be- trekkelijk de militaire operatiën, zijn mij niet geworden. Sedert enige da- gen ontvangt de heer Valdivisio, gezant van Mexico bij het hof van Spanje, van verschillende huizen uit Cadix en Gibraltar, aanvragen, om kaperbrieven tegen Frankrijk. Deze huizen veronderstellen, dat de oorlog tusschen die beide mogendheden is uitgebarsten, doch hetgeen nog meer bevreemdend is, bestaat daarin, dat de gezant dergelijke aanvragen ook heeft ontvan- gen van personen, die bekend zijn als gelastigden van Fransche huizen. De heer Valdivisio heeft geantwoord, dat hij over deze zaak een rapport bij zijn gouvernement heeft ingediend, en dat dezelve zoo lang moest worden opgeschort, en dat, indien hij de kaperbrieven mocht ontvangen, hij dezelve hun dadelijk zal doen toekomen. De heer Villiers, gezant van Engeland, is gisteren alhier aangekomen.

Men verspreidt alhier het gerucht, dat een der leden van het kabi- net een gemeend ministerie wenschte, dat is de helft uit de partij der ge- matigden en de andere uit die der Exaltados; intusschen werd daaraan geen geloof gehecht, want de minister, die een dergelijk plan beoogt, zou tegenstrijdig met zijne collega's handelen, en zulks de eendragt der le- den van het kabinet geheel uit haar verband rukken.

PORTUGAL.

LISABON 16 Oct. De verkiezingen zijn eindelijk, zoo als reeds gemeld is, afgelopen; de vier ministers zijn weder ingekozen. Bonfin en Sa da Bandeira als senatoren, en Fernandez Coelho en zijn ambtgenoot als af- gevaardigden.

De meerderheid der Septembristen, in de Kamer der afgevaardigden, zal niet bijzonder aanzienlijk zijn; en bij die beraadslagingen, waarin de Char- listen tegen het Ministerie mogten stemmen, zullen de ministers waarschijn- lijk de nederlaag bekomen.

Sedert de grooere werkzaamheid der beamten, die het sluiken van Fransche en Hollandsche goederen heeft belet, zijn de inkomsten der tol- kantoren te Lisabon en Oporto merklijk verbeterd. Intusschen neemt de handel in Portugal in het algemeen meer af dan toe.

Verscheidene dagbladen dringen er op aan, dat de vergadering der Cortes onmiddellijk bijeen zal komen; echter blijft men twijfelen, of zulks wel vóór den 2 Januarij eerstkomenden zal geschieden.

STADSNIUWS.

Aangekomen en gelogd in de Groote Doelen op den Singel, de majoor in Pruisische dienst van Boettcher.

Aangekomen en gelogd in de Keizerskroon in de Kalverstraat, de Edel Achtb. heer van den Heuvel, President van de Arrondissements- Regtbank te Breda.

Oproeping.

Rinke de Waardt, van beroep stuurman, (of iemand zijnentwegen), wordt verzocht zich te vervolgen ter Secretarie dezer stad.

MATHON! sta op! CONNALS' zoon roept u; uw leven behoort hem; op! gij moet strijden!

MATHON staat haastig op, en met hem rijzen al de opperhoofden van Lochlin. «Vlugt! CALMAR! vlugt!» sprak de sombere ORLA, «MATHON is in mijne magt; ik zal met vreugde sterven; Lochlin omringt ons; vlugt in de duisternis des nachts.» ORLA wendt zich om; MATHON's heim is ge- kloekt, het schild valt van zijnen arm, MATHON baadt in zijn bloed; hij valt bij den, in brand gestoken, eik ter neder. STRUMON ziet hem vallen, zijn toorn ontwaakt; zijn zwaard bliksemt op ORLA's hoofd, maar eene lans heeft zijn oog doorboord, zijne hersenen vloeijen uit de bloedende wonde; zij rooken op CALMAR's lans.

Even als de golven des oceaans tegen twee magtige zeekasteelen aanbrui- sen, zoo werpen zich Lochlin's soldaten op de twee opperhoofden. Zoo als de zeekasteelen de woedende golven breken, zoo ook vernielen MOR- ven's opperhoofden Lochlin's troepen. Het wapengekletter bereikt FIN- GAL's ooren. Hij slaat op zijn schild; zijne zonen omringen hem; de sol- daten verschijnen; RIJNO juicht. OSSIAN komt te wapen. OSCAR zwaait zijne lans. VAN FILLAN's helm wapperen de arendsvederen. Schrikverwek- kend is het gerucht des doods! Talrijk zijn de weduwen van Lochlin. MORVEN verwinnt. De dageraad verlicht de heuvelen; geen vijand is der slachting ontkomen; maar de gesneuvelden zijn talrijk; niet een barsch gelaat rusten zij op Erius' bodem. De wind speelt met hunne bebloede haarlokken; nimmer zullen zij ontwaken! De roofvogelen, over hunne prooien zwevende, krijschen akelig.

Wien behooren die blonde haarlokken, welke over de borst eens opper- hoofs golven, schitterend als het goud der vreemdelingen, vernemen zij zich niet de zwarte haren van zijnen vriend. Zij behooren aan CALMAR, welke op ORLA's borst rust. Dezelfde bloedstroom verwt hen. Donker is de blik van den somberen ORLA. De adem van dezen held is vervolgen, maar zijne oogen schitteren nog. ORLA's hand is in die van CALMAR geklemd, maar CALMAR haalt nog adem!

Hij leeft, hoewel stervende. «Sta op, MORVA's zoon, sta op!» sprak de Koning; «ik moet de wonden der helden verbinden. CALMAR zal nog op MORVEN's heuvelen kunnen jagen.»

«CALMAR zal niet meer met ORLA op MORVEN's grond de jinde kunnen

jagen,» antwoordde de held; «wat is zonder mijnen vriend de jacht? Wie zal den krijgsbuit met CALMAR deelen? ORLA slaapt voor eeuwig. Uwe in- borst was somber, o ORLA! maar voor mij was zij zoet, als de morgendaauw. Voor anderen was zij een bliksemstraal, voor mij de gouden straal der zon. Breng mijnen dogen aan de blaauwoogige MORVA; dat men hem in mijne verlaten zaal opbaugt! Hij is met bloed bezocht, doch hij heeft ORLA niet kunnen redden. Begraaft mij bij mijnen vriend; ontbiedt de Barden, wanneer ik mijne oogen zal gesloten hebben.»

Zij zijn aan de boorden van den Libar begraven. Vier grijze steenen tonen het graf van ORLA en CALMAR aan.

Toen SWARAN ten onder gebragt was, vulden de winden onze zeilen. Over de blaauwe golven keerden wij naar MORVEN weder. De Barden lieven hun hun gezang aan.

«Welke schim verheft zich op den rug der zeeën? welke sombere ge- daante verschijnt op den bliksem? Hare stem klinkt in den donder: het is ORLA, het opperhoofd van Oithona, met zijne zwarte weerkrauwen. In den krijg miste hij zijne weergade. Vrede zij uwer asche, ORLA! uw roem zal nimmer vergaan. Noch de uwe, o CALMAR! Hoe lieflijk, zoon van de blaauwoogige MORVA, waart gij! Hoe gewind was uw degen! Hij hangt in uwe grot op. Hoer uren lof vermelden, CALMAR! Hij woont op de lippen der helden. Uw naam ontwaakt MORVEN's eeh's. Verhef dan uwe blonde haarlokken, zoon van MORVA; spreidt ze op den regenboog uit, en doet ons uren lof bij het loefjen des donders hooren.»

Naar het Engelsch van BYRON.
ROTTERDAM, Augustus 1838.

DE CHINEESCHE MUUR.

De heer BROUGIERE, het opperhoofd der Katholieke zendelingen in Ko- rea, welke het Chinese Rijk, in Chinese kleding en door de Chi- nese Christenen ondersteund, voor het grootste gedeelte doorreide, geeft de volgende beschrijving van den beruchten Chineschen muur. Dezelve heeft niets merkwaardigs dan zijne lengte, welke vijf honderd mijlen bedraagt, was vroeger met thans afgevalen tichelstenen bedekt, en vormt de grens van drie of vier provincien, die elk op zich zelve in Europa een aan-

175 KON. NED. LOTERIJ.
Trekking der Vijfde Klasse, Woensdag 24 Oct.
13de Lijst: N°. 2914 een prijs van f 1,000. 14de Lijst: N°. 14302 een prijs van f 1,000.

BEVALLEN. 24 Oct. K. A. Bosch, geb. Nuhof, D. — A. P. M. de Kock, geb. van Noorle van Hall, D.
OVERLEDEN. 22 Oct. M. C. J. Erhard, 22 j.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 25 Oct. Men verneemt, dat de regering er steeds ijverig op bedacht is, om den Rijn-Spoorweg tot aan de Pruisische grenzen te verlengen, en zulks over Doensburg en Dinperlo. Reeds zijn voor dat ge- deelte van dien weg twee opzigters benoemd, en dat wel de heeren L. van de Kastele en G. A. de Geus.

's GRAVENHAGE 25 Oct. Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal li- heden ingekomen het navolgend ontwerp van wet

WIJ WILLEM, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten: Alzoo Wij in overweging genomen hebben de noodzakelijkheid, om het bedrag der justitie-kosten in civiele en criminele zaken, misgaders de sala- rissen der kanton-regters, der griffiers en deurwaarders bij de verschillende regts-collegiën en die der advocaten en procureurs, bij bepaalde, en voer een ieder verbindende tarieven, in overeenstemming met de Nederlandsche Wetgeving, te regelen en vast te stellen.

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen over- leg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan te bepalen bij deze:

Art. 1. Tot regeling der justitie-kosten, zoo in civiele als in criminele regtszaken, misgaders van de salarissen en emolumenten, welke aan de griffiers bij den Hogen Raad, de provinciale gerechtshoven en arrondisse- ments-regtbanken, de kanton-regters en derzelver griffiers, aan de ad- vocaten en procureurs, en aan de deurwaarders bij de verschillende regter- lijke collegiën, zullen worden toegelegd voor de verschillende werkzaam- heden, welke aan de voorzede ambtenaren, practijns en deurwaarders bij de wet zijn opgedragen of door dezelve toegelaten, zullen, in overeenstem- ming met de Nederlandsche Wetgeving, zoodanige tarieven worden vastge- steld, als daartoe noodig zullen worden geoordeeld.

Art. 2. De gemelde tarieven zullen worden ingesteld bij reglementen van openbaar bestuur. De aldus vast te stellen tarieven zullen een wettelijke verbindende kracht hebben, en zullen de betrokkene ambtenaren, practi- zjns, deurwaarders en verdere personen, in hunne declaratiën, misgaders alle regterlijke autoriteiten in hunne taxatiën en uitspraken, en verder allen welke zulks mogt aangaan, gehouden zijn dezelve tarieven op te volgen en zich daar naar te gedragen.

Art. 3. Voor zoo verre het noodig mogt geoordeeld worden, om aan de griffiers bij den Hogen Raad, de provinciale gerechtshoven en arrondisse- ments-regtbanken, in civiele regtszaken, andere of meer salarissen of emolumenten toe te leggen, als aan dezelve bij de nog vigerende wetten op de griffie-regten zijn toegestaan, zullen daarvoor in de opgemelde tarieven de vereischte bepalingen worden gemaakt en zal artikel 23 der wet van den 21. Nivose, VIIde jaar, worden gehouden voor afgeschaft.

Lasten en bevelen, enz.

De memorie van toelichting omtrent dit onderwerp is van den volgende inhoud:

Met de invoering der nieuwe Wetgeving en de in vele opzichten veranderde wijze van procederen, is het ook noodzakelijk geworden om nieuwe tarieven vast te stellen tot regeling van het bedrag der justitie-kosten in civiele en criminele zaken, en van de salarissen, welke door de regterlijke ambtenaren, de practijns en de deurwaarders zullen mogen worden in rekening gebragt. Ten aanzien van de salarissen der advocaten en procureurs, is zelfs de in- stelling van nieuwe tarieven bij art. 57 van het Wetboek van Burgerlijke Regtspleging bepaaldelijk voorgeschreven.

Schoon nu vele der bepalingen, welke in de gemelde tarieven moeten voorkomen, van louter huishoudelijken en reglementairen aard zijn, heeft echter de Regering gemeend, de medewerking der Staten-Generaal omtrent dit onderwerp te moeten inroepen, bepaaldelijk daarom, dewijl niet alleen de regterlijke ambtenaren, practijns en deurwaarders, zich in hunne be- rekening daar naar moeten regelen, maar die tarieven ook ten grondslag moeten verstrekken van de regterlijke uitspraken, condemnatiën in de kos- ten inhoudende en het bedrag daarvan bepalende, misgaders van de exe- cutiën, welke uit dien hoofde tegen de gecondemneerden kunnen worden gedrigd.

Daar in dit opzigt de belangen van derden, bij de vaststelling der tarie- ven betrokken kunnen geacht worden, is het der Regering noodig toegesche- men de algemeen ook in *foro* verbindende kracht der in te stellen tarieven door eene wet te verzekeren, en daartoe strekt het tegenwoordig ontwerp.

Het behoef echter geen betoog, dat de bijzondere bepalingen der be- doelde tarieven uit haren aard niet geschikt zijn, om een onderwerp der delibératiën van de Staten-Generaal uit te maken, en zulks te minder omdat bij de menigheid der Nationale Wetgeving de eerst in te stellen ta- rieven niet wel anders zullen kunnen beschouwd worden dan als eene proeve, en dezelve, naar mate de ondervinding daarvan het min of meer doelmatige zal hebben getoond, ook aan nadere wijzigingen onderhevig zullen moeten kunnen zijn.

Men heeft om deze redenen gemeend, dat ten aanzien der bedoelde tarieven op gelijke wijze zoude kunnen worden gehandeld, als ten opzichte van de onderwerpen in art. 19 der wet op de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie vermeld, en dat bij de wet eenvoudig zoude kunnen worden bepaald, dat ook de tarieven, hiervoren bedoeld, bij reglementen van openbaar bestuur zullen worden vastgesteld; terwijl de wet tevens aan de aldus vast te stellen tarieven eene algemeene en in *foro* verbindende kracht zoude kunnen verzekeren.

De bijzondere bepalingen van het ontwerp zijn te eenvoudig om nadere toelichting te vereischen; — alleen valt aan te merken, dat art. 23 der

HET PAARDRIJDEN DER DAMES IN ENGELAND.

Sedert de jeugdighe VICTORIA regeert, is de zucht der Engelsche dames tot paardrijden zeer toegenomen. Om zulks beknopter en spoediger te begrip- pen, is onlangs een werk, onder den titel: «Handboek voor jonge Dames, om zich in het paardrijden te oefenen,» in het licht verschenen. De schrijver van dit werk vergenoegt zich niet alleen, aan de koene Britsche Amazonen de nieuwste leerwijze van het paardrijden mede te deelen, maar maakt haar ook met de geschiedenis der rijkunst, vooral met betrekking tot de Engel- sche vrouwen, bekend. Onder anderen, leeren wij uit hetzelfde, dat tot den tijd van Koningin ELISABETH de vrouwen op dezelfde wijze hebben te paard ge- zeten als de mannen nog tegenwoordig doen. Doch deze ongehuwde Koningin heeft het eenzijdige zadel ingevoerd en algemeen in gebruik ge- bragt. Fraaije bij het werk gevoegde houtsneden vertoonen zoowel de ver- anderingen, welke de kleding der dames bij het te paard rijden sedert de laatste eeuwen heeft ondergaan, als de portretten der bekwaamste paard- rijdsters, die Engeland tegenwoordig bezit.

BLADVULLING.

Zeker recensent beweerde onlangs stout weg in een gezelschap, dat hij het was, die den roem uitdeeld. «O ja!» voegde een vrolijke knaap er bij. «mijnheer doet dat zoo belangrijk, dat hij zijn eigen roem er bij inschiet.»

Beursprijsen der Effecten.

**OMSCHRIJVING
DER EFFECTEN.**

BEURSERIGT.
STERDAM, 25 October, 1838.

**FONDSEN EN WISSELKOERSEN, OP VREEMDE
BEURZEN.**

ANTWERPEN, 24 October,

BRUSSEL, 24 October.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

Naar SURINAME, het gek. brikachin Phoenix, Kant. H. L. Kayzer.

Scheervstiidingen.

Het schip Jackson, Kapt. Williamsen, v. Bahia n. Amsterdam, is den 18 Oct. te Edmondston binnengekomen.

BRIELLE 24 Oct. Z. Z. W. — Gisteren nog: J. Lee, William and Nancy

Sensor, Amsterdamsche proef f 24½ à 25 per vat, zonder lust.

COMPAGNIESCHAPPEN.

Extract uit eene acte, in dato 13 October 1838, ten overstaan van den Notaris Isaac van Meurs alhier, tusschen de heeren Cornelis Deenik, en Jan Onnes, beide alhier woonachtig, gepasseerd, houdende oprigting van een Vennootschap ten doel hebbende om voor gezamenlijke rekening handel te drijven in Tabak, en het fabriceren van Sigaren, onder de firma van Deenik en Onnes. Tot de teekening van deze firma zijn de beiden Comparanten gerechtigd; echter zal dezelve in geen geval tot eenig ander einde, of in geene andere zaken, dan dewelke dit Vennootschap betreffen, mogen worden gebruikt. De waarneming en uitoefening der zaken en affaires zullen gezamenlijk en met beider overleg door de Comparanten geschieden. Het kapitaal wordt door ieder voor de helft aangebracht en daargesteld. Dit Vennootschap wordt gerekend te zijn ingegaan van af den 15 October 11, voor tien achtereenvolgende jaren. In geval van overlijden van een der Comparanten, zal zijne nagelaten weduwe, des verkiezende, den handel en fabriek op dezelfde conditiën met den overgebleven deelgenoot verminogen voortzetten.

DISSOLUTIE VAN COMPAGNIESCHAPPEN.

Extract uit eene acte, ten overstaan van den Notaris Frederik Franke, residerende in het voormalige zesde kanton der stad Amsterdam, in dato 15 Augustus 1838, gepasseerd tusschen de heeren Jacobus Dortmund en Cornelis Deenik, beide binnen deze stad woonachtig, houdende ontbinding van af den 15 October 1838, van de tusschen de Comparanten bestaan hebbende Compagnieschap voor het koopen en verkoopen van gefabriceerde en ongefabriceerde Tabak en Sigaren, onder de firma van Dortmund en C^o. gedreven. De liquidatie der loopende zaken, en de invordering der nog uitstaande schuldverdragen, zal door beide Comparanten en op assignatiën, door hen beiden onderteekend, geschieden.

WETTEN WEGENS DE UITGIFTE VAN NIEUWE POOLSCHIE PANDBRIEVEN, DOOR DE MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN HET CREDIET.

Door eene vriendelijke hand is het volgende ons medegedeeld: Daar het door de ongelukkige gebeurtenissen in Polen, in 1830, vele grondeigenaren onmogelijk was, deel te nemen aan de maatschappij ter bevordering van het crediet, (Landschaftlicher Credit-Verein) reeds door wijlen Z. M. Keizer Alexander ingesteld, voor den, in de wet op dezelve van 1/13 Junij 1825, bepaalden termijn, zoo heeft, op bevel van Z. M. Nicolaas I. Keizer aller Russen, Koning van Polen enz. enz., de directie der Poolse bank een ontwerp van wet opgesteld, om dien termijn te verlengen en den werkring der maatschappij uit te breiden, zonder echter de grondstellingen van dezelve in het allernieuwst te schenden; welk plan, na behoorlijk door de bestuurders der maatschappij, den hoofd-directeur der regerings-commissie voor de financiën en schatkist, den raad van administratie, en eindelijk door den staatsraad van het Koninkrijk Polen, onderzocht te zijn, door Z. M. goedkeuring kracht van wet heeft ontvangen.

Deze wet wegens het geven van leeningen in nieuwe pandbrieven van de maatschappij ter bevordering van het crediet, is vervat in vier afdeelingen, te zamen uitmakende 33 artikelen, waarvan wij den belangrijkste inhoud zullen opgeven.

De eerste afdeeling handelt over de hoofdgrondslagen. Volgens deze zullen de in nieuwe pandbrieven gegeven leeningen binnen 28 jaren geamortiseerd worden, welke amortisatie met het tweede halfjaar van 1838 begint, en met het eerste halfjaar van 1866, ingesloten, eindigt. De leeningen kunnen gegeven worden op landgoederen, hetzij dezelve bijzonder eigendom zijn of wel den staat behooren, doch de regering zal laatstgenoemde, waarop leeningen kunnen gedaan worden, aanwijzen, als: 1°. Op de zoodanige, welke tot hertoe niet aan de maatschappij ter bevordering van het crediet waren verpand. Zulk eene leening zal den naam van *nieuwe leening* dragen, en kan tot dat bedrag worden genomen, als bij de wet van 1/13 Junij 1825 is bepaald. 2°. Op zoodanige goederen, die voor minder zijn beleend, dan zij, volgens art. 5 en 6 der wet van 1825, konden gedaan worden; deze leeningen krijgen den naam van *toelaag leeningen*. 3°. Op die, welke reeds bij de maatschappij verpand waren, doch waarvan de opgelegde verpandingen, bij de wet van 1/13 Junij 1825, tot het eerste halfjaar van 1838 zijn voldaan; deze worden *vernieuude leeningen* genaamd. De nieuwe pandbrieven worden door het betalen van 4 pCt. interest en 2 pCt. voor amortisatie van het kapitaal afbetaald. Dezelve zullen halfjaarlijks coupons erlangen, voor den tijd van negen jaren. Voor het eerste halfjaar van 1847 zal de regering het op nieuw uit te geven aantal coupons en den tijd der uitgifte doen afkondigen. Even als de vroegere pandbrieven, zullen ook deze kunnen strekken tot het afdoen der hypotheekaire inschrijvingen, gedaan vóór 1/13 Junij en voor het gouvernement Krakau vóór 20 Dec. 1825. (1 Jan. 1825.) Later zullen zij tot hetzelfde einde kunnen gebruikt worden. 1°. Volgens *hunne nominale waarde*. a) Wanneer de schuldeischer bewilligt de betaling in pandbrieven aan te nemen. b) Wanneer de leening een gevolg is van de provocatie des hypotheekhouders en tot de delging, uit hoofde van dewelke de provocatie volgde, zal aangewend worden. 2°. Volgens *den beursprijs met bijbetaling van constanten, tot hunne nominale waarde toe*. a). Wanneer de eigenaar van het goed zich daartoe heeft verplicht en tegelijk als cautie in de kas der maatschappij, 2 pCt. der op te nemen som stort. b). Wanneer de leening het gevolg der provocatie van eenen hypotheekhouder is, en naar de orde der inschrijving der delging eener vordering betreft, welke voor die van den provocerende schuldeischer preferent is, en de eischer der preferente schuld de bij de wet bepaalde verplichting op zich neemt, en de bovengemelde cautie stort.

Deze cautie wordt, nadat de deponerende eigenaar of schuldeischer aan de onderhavige verplichtingen heeft voldaan, teruggegeven, doch in het tegenovergestelde geval, vervalt dezelve aan de Maatschappij.

De koers der pandbrieven wordt, in de aangevoerde gevallen, door een attest der beurs van Warschau bepaald, volgens den genoteerden prijs, daags vóór dat de leening finaal is toegestaan.

De tweede afdeeling handelt over de voorschriften, welke men bij het geven van leeningen en nieuwe pandbrieven heeft in het oog te houden. De laatste termijn van toetreding tot de maatschappij wordt daarin bepaald op 19/31 December 1840. Zij, die na 19 Sept. (1 Oct. 1838) toetreden, moeten de 2 pCt. interesten en 1 pCt. Amortisatie voor elk halfjaar, dat sedert dien tijd verlopen is, bijbetalen en de goedbezitters moeten zich door formele acten, waarvan in deze afdeeling de modellen te lezen zijn, verbinden de grondbepalingen der maatschappij te zullen opvolgen. Op landgoederen, die eene grondbelasting van 50 tot 100 florijnen betalen, kan alteen eene beleening worden bewilligd, 1) wanneer in de gemeente, alwaar deze goederen gelegen zijn, een hypotheekboek bestaat, en zij, bovenal in een dorp, ten minste eene oppervlakte van zes huben, nieuwe Poolse maat, beslaan. 2) Wanneer de eigenaar een bewijs kan overleggen van de noodige opbrengst der goederen, en twee in zijne nabijheid wonende eigenaren van in de maatschappij opgenomen goederen de waarheid daarvan op hunne verantwoordelijkheid bevestigen. In het tegenovergestelde geval kan er zonder eene commissie uit de speciale directie niets bewilligd worden.

Volgens de derde afdeeling, zal de betaling der Coupons, de uitloting der Pandbrieven, alsmede de betaling dergene, welke door het lot ter amortisatie zijn bestemd, op dezelfde wijze en termijnen plaats hebben, als bij de wet van 1/13 Junij 1825 en de tegenwoordige is bepaald. De uitloting der oude en nieuwe Pandbrieven zal echter afzonderlijk geschieden. Het amortisatie-fonds moet de som der eerstgemelden en der anderen, die werkelijk in omloop zijn, te boven gaan. Zoolang de oude pandbrieven der Maatschappij ter bevordering van het Crediet niet uit den omloop zijn gebracht, zal de Poolse bank verplicht zijn, elk halfjaar aan de kas der hoofd-directie zoodanige som in gereed geld uit te betalen, als in verhouding, der nog in omloop zijnde pandbrieven, vereischt wordt. Voor de zekerheid en het geregelde dezer betalingen is de Poolse schatkist borg. Ter gemoetkoming dezer betalingen ontvangt de bank de 2 pCt., welke elke goedbezitter, bij het nemen eener vernieuwde leening, verplicht is te storten, van de oorspronkelijk opgenomen, en in het boek der hypotheeken voor de maatschappij ingeschreven, som. De Poolse bank zal daarenboven het recht hebben, de oude pandbrieven door het uitreiken van nieuwe uit den omloop te brengen. Ten dien einde zal zij voor elk, die in ieder halfjaar door haar in de cassa der hoofd-directie gedeponeerde oude pandbrieven, ten minste binnen drie maanden nieuwe ontvangen; zonder dat echter de nieuwe pandbrief met het merk *duplikaat* wordt geteekend. Ook voor

elken bezitter van een in den pandbrief zal dit, even als voor de bank, kosteloos geschieden. Tevens zal het der bank vrijstaan, oude geelkleurige pandbrieven tegen witte te verwisselen. Ook zal het der bank geoorloofd zijn, de, ingevolge art. 67 der wet 1/13 Junij 1825, gedeponeerde, alsmede alle geregelde en administratieve depositiën in dergelijke pandbrieven tegen nieuwe te verwisselen, onder bijbetaling, door de bank, ten behoeve der bij het deposito geïntresseerden, (uit het fonds, hetwelk, ten gevolge der te storten 2 pCt. bij vernieuwde leeningen, bovengemeld, ontstaat), van het verschil van den koers tusschen de nieuwe en oude pandbrieven, gemiddeld genomen naar de notering aan de beurs van Warschau, gedurende de laatste 15 dagen. Deze verwisseling kan echter niet geschieden, wanneer een der geïntresseerden bij het deposito binnen 6 maanden, te rekenen van de dagteekening der bekendmaking dezer wet, verklaart, in dezelve geen genoegen te nemen.

In zoo verre het fonds der 2 pCt., bij vernieuwde leeningen te storten tot het amortiseren van oude Pandbrieven wordt gebruikt, verkrijgt de bank van de Hoofd-Directie eene daarmede gelijkstaande som in nieuwe Pandbrieven, naar derzelver nominale waarde. Wanneer het genoemde fonds het benoedigde ter intrekking der oude Pandbrieven te boven gaat, zal het overschot, na aftrekking der door de bank gemaakte kosten, aan de Maatschappij worden terug gegeven. Het te kort komende echter, zal de bank, door de jaarlijkse aan de schatkist te betalen winsten, dekken. Ten dien einde zal er eene bijzondere rekening omtrent het gebruik van dat fonds gehouden worden, van welke de directoren der maatschappij inzage kunnen nemen. De algemeene voorschriften, in de vierde afdeeling vervat, bepalen, dat: ter goedmaking van de kosten der uit te geven Pandbrieven en Coupons voor een Pandbrief van 200 à 500 Poolse gulden, twee Poolse gulden zullen betaald worden. Voor die van hoogere sommen drie Poolse gulden. De uitreiking der nieuwe Pandbrieven zal reeds met 19 April 1 Mei 1838 eenen aanvang kunnen nemen. Het hoofdbestuur is niet verplicht der uitloting der nieuwe pandbrieven door de openlijke bladen bekend te maken, doch de lijst daarvan zal ten behoorlijken tijde worden opgemaakt, en aan elk der geïntresseerden ter inzage worden voorgelegd. Voor sommen, die de instelling aanbehooren, (Intituts-sommen), welke in nieuwe Pandbrieven tot uitbetaling gerechtigd zijn, worden geelkleurige Pandbrieven uitgegeven, welke zoolang niet tot de uitloting zullen toegelaten worden, als zich eigenaars van witte Pandbrieven aanmelden. Zoolang de oude Pandbrieven der maatschappij niet uit den omloop zijn gebracht, zal er geene nieuwe uitgifte van Pandbrieven gelijk aan de tegenwoordige plaats hebben.

De gezamenlijke voorschriften der wetten van 1/13 Junij 1825, en de instructiën tot toelichting van dezelve, in zoo verre zij een gevolg der tegenwoordige wetten zijn, strekken zich ook uit tot de werkzaamheden der maatschappij, welke de uitgifte der leeningen in nieuwe pandbrieven betreffen. Het comité der maatschappij zal, na de goedkeuring van het hoofdbestuur te hebben ontvangen, of op aanzoek van hetzelfde, bij tijd en wijle den regering instructiën ter bekrachtiging aan te bieden, wanneer dezelve tot de voltrekking der tegenwoordige wetten of later moge bevonden worden noodzakelijk te zijn.

De President van den Rijksraad
(was get:) GR. WASILCZYKOW.
De Minister Staats-Secretaris
(was get:) STEFAN GR. GRABOWSKI.

AANGEBODEN VERTALINGEN.

Op 24 Oct., door Gebroeders van Cleef, te 's Gravenhage: Jacobi, Beschreibung des gegenwärtigen Zustandes der Europäischen Feld-Artillerie. Mainz, 1835, in 8°. En op nieuw: Elémens de Géométrie avec des notes, par Legendre. Paris 1827, in 8°.
Door J. W. ten Hagen, te 's Gravenhage: I. Voyage de la Trappe à Rome, par le révérend Père Marie-Joseph de Géramb, Abbé et Procureur Général de la Trappe. Paris, chez Adrien Le Clère, 1838. — II. Le Chrétien au pied de la Croix ou choix de méditations sur la passion. Nouvelle édition. Anck. chez L. A. Brun, 1833. — III. Histoire du Pape Pie VII, par M. le Chevalier d'Artaud. Deuxième édition. Paris, chez Adrien Le Clère, 1837; 2 volumes.
Op 18 Oct., door Ten Brink en de Vries, te Amsterdam: Erbauungs-Stunden für Junglinge und Jungfrauen etc. etc., von Dr. M. F. Schmalz, sechste verbesserte Auflage. Leipzig 1837.
Op 22 Oct., door S. de Grebber, te Amsterdam: Auszug aus C. G. Zumpt's Lateinischer Grammatik, Berlin 1830.
Door J. C. van Kesteren, te Amsterdam: Original-Beiträge zur Deutschen Schaubühne, Dresden und Leipzig. Arnoldische Buchhandlung 1836—1837.
Op 19 Oct., door van der Meer en Verbruggen, te Rotterdam: The Mourner's Friend; or Instruction and Consolation for the bereaved. Edited by John Brown. DD. Edinb. 1836.
Op 20 Oct., door de Erven F. Bohn, te Haarlem: E. G. A. Büchel, das Leben Jesu. Ein Erbauungsbuch.

VEILINGEN. AMSTERDAM 1838.

Op 30 Oct. Brakke Grond, Nes. 33 v. en 1,400 h. Surin. Koffij.
Op 31 Oct. Brakke Grond, Nes. Spijkers, diverse ijzerwaren, kramertijen, gereedschappen, vensterglas.
Op 31 Oct. Brakke Grond, Nes. Eene partij Holl. zeil- en Karldoek, manufacturen, enz.
Op 31 Oct. Brakke Grond, Nes. 6,000 st. Deensche schapenblooten en 5,000 st. dito Hazenvellen.
Op 7 Nov. Nieuwendijk, Witte Zwaan. Masten en molenroeden en andere diverse houtwaren.
Op 8 Nov. Brakke Grond, Nes. Eene partij 95 v. Odessa en 15½ v. Dantziger potasch, en 4 v. Petersburger strooasch.
Op 15 Nov. Brakke Grond, Nes. Eene aanzienlijke partij Pelterijen.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

Op 29 Oct., te Utrecht: De leverantie van drie honderd hoed steenkolen-gruis, voor de dienst van den Stoom-Watermolen aan den Arkelschendam.
Op 31 Oct., door de directie van het Amsterdamseche entrepôt-dok, 3: Het bouwen van twaalf kapitale pakhuisen, te zamen lang 74 ellen 84 duimen, ieder diep 42 ellen 75 duimen, met de daartoe behoorende kaaien en schoeiing-werken, alles aan de noordzijde der Rydenburgergracht alhier, tusschen de in aanbouw zijnde Schutsluis en de nieuwe Magazijnen op de voormalige Gesluchtwerf der Marine; met de leverantie van al de daartoe benoedigde materialen en arbeidsloonen.
Op 1 Nov., te 's Hage, door het Depart. van Marine: De levering van de benoedigde Bieren voor de dienst van 's Rijks Werven, gedurende 1839.
Op 3 Nov., te Bath: Het uitbreiden en versterken van het fort Bath, aan de rivierzijde; bestaande in het slechten van een gedeelte van den aarden hoofdwal, en van eene batterij op den zedijk; mitsgaders, in het aan opgemelde zijde van het fort, aanleggen en opwerpen van nieuwe aardenwerken, met de daartoe behoorende rijswerken, waterwerken, enz.
Op 7 Nov., door den agent van het Domein op het Raadhuis te Amsterdam: Het op eenige plaatsen verdiepen der Geul of Bodem van het Groot Noord-Hollandsch Kanaal, en het steilen van vier stuks Meerpalen.
Op 8 Nov., te Brielle: Het afbreken van een gedeelte courtinamuur aan front 9—1 te Brielle; het aanbrengen van een aarden buitentalud aan die courtine, tusschen bastion n°. 9 en de Waterpoort; benevens eenige verdere herstellingen aldaar.
Op 9 Nov., aan het lokaal van het gouvernement te Zwolle: Het leggen van 833 strekkende ellen steenglooijing met den aanleg der daarbij behoorende aardenwerken enz., aan de zeedijken van het 1ste district der provincie Overijssel, tusschen Blokzijl en Kuinre, in twee perceelen.
Op 14 Nov., door Poldermeesteren van den Binnendijkschen Buitenvelderschen Polder, in het Polderhuis, voor den tijd van zes jaar, ingaande den 1sten Mei 1839, van: Het Polderhuis des Binnendijkschen Buitenvelderschen Polders, gelegen buiten en tegenover de Weteringpoort alhier, met al de daarbij gelegen Gebouwen en den Koepel, mitsgaders de inkomsten van de daar naast liggende Schutsluis en van den Overhaal, op de Zaagmolen-kade.
Op 19 Nov. Door de Commissie van Administratie over het Vereenigd Huis van Arrest en Justitie, te Amsterdam: De leverantie van levensmiddelen enz. enz.
Op 30 Nov., te Benthuisen: Het afbreken van de oude en het wederom opbouwen van eene nieuwe pastorie; mitsgaders het doen van eenige reparatiën aan het kerkgebouw der Hervormde gemeente aldaar.

Advertentiën.

(1638)

STOOMBOOT-VAART

TUSSEN

Rotterdam en Hull.

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De STOOMBOOT *Sea Horse*, Kapitein J. W. BOUCH, vertrekt: Van Rotterdam naar Hull, iederen Zaterdag morgen. Van Hull naar Rotterdam, iederen Woensdag midlag. Adres bij GEO. SANDERSON & Co, te Rotterdam.

(1639) A. J. BROES, J. B. PAGEZ, S. J. DE FLINDE, J. NACHENIUS Bz. en J. C. GOSMAN, Makelaars, zullen Maandag den 5den November 1838, des Avonds ten Vijf ure, in het voormalige O. Z. Heeren Logement, ten overstaan van de Notarissen Mr. J. O. MELIN en H. J. WEIJLAND, verkoopen: Een kapitaal, hecht, sterk, weldoortimmerd KOOPMANSHUIS, TUIN, TUINHUIS en ERVE, op 's Keizersgracht, tusschen de Westermarkt en de Reestraat, wijk 40, n°. 228. Kadastrale Sectie E, n°. 3585. Breder bij Billetten omschreven, en bezigtigen met een briefje, door een der Makelaars onderteekend. De wijzen van Eigendom en de Veilconditiën zijn vier dagen bevorens te zien ten kantore van bovengemelde Notarissen, op de Keizersgracht, tusschen de Wolven- en Hartenstraten.

(1640) NAAR BATAVIA, zal in het laatst der maand November aanstaand vertrekken: Kapitein H. ROLF, voerende het seilend gekleurd Tweedeks FREGATTSCHIP de *Utrecht*, voorzien van eenen bekwaamen Scheeps Doop. Iemand voor den overtocht naar Java van deszelfs welingerigte Kogelwenscheide gebruik te maken, of Goederen te laden hebbende, gelieve te vervoegen bij de Kargadoers HOYMAN en SCHUURMAN alhier.

(1641) TIJDREKENKUNDIGE GESCHIEDENIS VAN HOLLAND, de komst der Bataviërs in dit land tot op onze tijd. Een enkel gekleurd blad, in groot formaat tegen den prijs van 3 gulden.

De eenige Eigenaar van deze *Tijdsrekenkundige Tafel* heeft de eer, Ingezetenen van Amsterdam te berigten, dat hij aan elks woning een model gelijkvormig met de geheele uitgave, zal laten aanbieden; terwijl personen die zich alsdan niet te huis mogten bevinden, en echter van dit belangrijk werk willen kennis nemen, worden verzocht zich in de Kalverstraat, n°. 214 te adresseren. daar hetzelfde bij de Boekverkoopers niet te verkrijgen is.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaterdag den 27sten October 1838: AGIS, Treenspel in vijf Bedrijven vrij gevolgd uit het Repertoire des Thétars Etrangers, naar het Italiaans van Alfieri, door den heer J. L. de Hoog. Gevolgd door: ABU-HASSAN Nieuw Groot Ballet-Pantomime, door den Balletmeester A. P. Voitus van Hamme; Muziek van den heer A. Berlijn; Decoratiën van den heer J. de Vries, en nieuwe Costumes. Ten Zes ure op het Tooneel.

THEATRE FRANCAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

N°. 18 de l'Abonnement.

SAMEDI 27 Octobre 1838. (à la demande générale). Pour la dixième et avant dernière représentation de Mme Albert du Théâtre du Vaudeville et de Mr. Albert, du Théâtre Français. La dernière représentation de: ALBERT OU SEIZE ANS APRÈS, Vaudeville en 2 actes, par Mrs. Dussenhout, Fontoni et Darrigny. Mad. Albert remplira le rôle de Marie et Mr. Albert celui de Lord Melvil. Suivie de la dernière représentation de: UNE DANSE DE L'EMPIRE, Vaudeville en 1 acte, par Mrs. Ancelot et Paulin. Mad. Albert remplira le rôle de Madeleine Goyu. Le Spectacle sera terminé par: LE PETIT FRANÇOIS, Chansonnette, paroles et musique d'Amédée de Beauplan, chantée par Mad. Albert.

On commencera à 6½ heures précises. Très incessamment, arrivée et représentations de Mr. Montrose, premier Comique et Sociétaire du Théâtre Français.

DEUTSCHES THEATER. In der Amstelstrasse.

Bei aufgehobenem Abonnement.

Sonnabend den 27ten October 1838. NORMA, Grosse Oper in 4 Akten, aus dem Italienischen des Felice Romani, frei übersetzt von Joseph Ritter von Seyfried. Musik von Vincenzo Bellini.

Gesänge dieser Oper sind bey den Buchhändlern A. H. Brouwer, N. Z. Voorburgwal, N°. 165, und J. D. Gertner, Muiderplein, N°. 53, wie auch an der Theater-Casse à 30 Ct. zu haben.

GRAND SALON. Théâtre des Variétés.

Vrijdag den 26 October 1838: ADOLF EN MARIA, Zangspel in één Bedrijf Na hetzelfde, op algemeen verzoek: DE BLOEDZIGERS, vrolijk Blijspel met Zang in één Bedrijf. Tusschen beiden: DE WERKZAAMHEDEN van de Familie Etienne en den Heer Alexandre. De Entrée voor ieder Persoon is 60 Cents, welke in vertering zal worden aangenomen. Aanvang ten 7½ Ure.

Ingezonden Stukken.

Wij plaatsen met genoegen het navolgende ons ingezonden stuk. Het onheil van den Harlinger Beurtman en de omstandigheden deswege, in de *Leeuwarder Courant* bekend gemaakt, zijn zoodanig, dat het wenschelijk is, dat het nader uitgemakt worde, of het inderdaad mogelijk was de slagoffers van dien ramp aan den dood te onttrekken, en zoo ja, waarom dan zij, die daartoe de middelen hadden, zijn werkeloos gebleven. In het belang der menschheid wenschen wij, dat ook de betrokken looden door een afdoende regtvaardiging de verontwaardiging zullen kunnen verminderen, welke, door de bestaande opgave van hunne handelwijze, bij het publiek is opgewekt.

HARLINGEN 24 October 1838.

Aan de Redactie van de *Leeuwarder Courant*.

In uwe Courant van den 23 dezer, is een verslag te lezen van het vergaan van den Harlinger Beurtman, welke ongelukkige gebeurtenis, op den 13 te voren, in het gezigt der stad heeft plaats gehad, en in welk verslag onder anderen voorkomt, dat ik zonde verklaard hebben, mij, met de stoomboot *Prins Frederik*, niet naar het in nood zijnde vaartuig te kunnen begeven, daar op mij de verantwoordelijkheid van gemelde stoomboot rustte; indien men daar nu bijgevoegd had, dat door mij, juist die reden, was aangeboden, (1) om de aan mij aanvertrouwde boot, voor den te doen togt, wegens verlies te verzekeren, dan zoude het ten minste den schijn niet hebben gehad, dat ik onmenschevend geneg geweest was, om mijne natuurgenoeten, in dreigend levensgevaar, aan hun lot over te laten. Waarom genoemd door mij gedaan aanbod om de boot voor verlies te verzekeren, niet is kunnen worden aangenomen, daarover zal of kan ik geen oordeel uitbrengen. Dat een togt met de stoomboot naar het zinkende vaartuig niet zonder gevaar kon worden gedaan, zal wel niemand, getuige van dien stormachtigen avond, betwijfelen.

Mijne equipage was even bereid als ik den togt te ondernemen. Maar over ons leven mogten wij beschikken, niet over het goed, ons, door hen, in wier dienst wij staan, toeleverend.

Ik mag van uwe onpartijdigheid, Mijnheer de Redacteur, eene plaatsing van deze weinige regelen in uw eerstkomend Nummer verwachten, en heb de eer te zijn

De Kapitein van de Stoomboot, *Prins Frederik der Nederlanden*: P. VAN DIJK.

(1) Dit moet denkelijk zijn: verzocht, en niet aangeboden.

GEDRUKT BIJ A. ZWERSAARDT.